

סיירת חרוב. אגדה מהחיים

במוצאי־שבת הם יתכנסו לפגישת מחזור, יוצאי סיירת חרוב של פיקוד המרכז. לא סתם יחידה מובחרת, אלא מורשת־קרב שהיתה לאגדה. הלוחמים שחסמו, כמעט בגופם, את גבול הירדן מפני חדירות המחבלים בעקבות מלחמת ששת־הימים. במשך כל התקופה שהלפה התראו בקבוצות מצומצמות, ביחידים. יוזמה של מספר ותיקים עושה איחוד משפחה במלאת 20 שנה למירדפים המפורסמים של חרוב, ולפשיטות מעבר לגבול ביבשה ובאוויר. גם סא"ל (מיל.) יאיר קליין הוזמן. סיפורי הרפתקאות מהחיים יעופו שם. אחד המפקדים, תא"ל יוסף קולר, משחזר כמה

דרך ארץ המירדפים: לחזור לבסיס ולצאת מיד למירדף חדש

מאת אריה בנדר

תא"ל מיל. יוסף קולר, מי שהיה מפקד סיירת חרוב בימים הקשים ההם, של המירדפים בכקעה בשנים 1969-70, אינו יודע כיצד הוא ואנשיו היו נוהגים אם הסיירת היתה צריכה לפעול בימי האינתיפאדה. שם נלחמו במחבלים מאומנים שבאו מצוידים בני שק ותגמול על מנת להודיע ועל־כן משימתנו היתה קלה יותר. החיילים של היום נאלצים להתמודד עם נשים וילדים, מידי אבי נים ובקבוקי תבערה. זה מצב הרבה יותר מסובך. אני לא יודע איך היינו מתמודדים מול התופעות של היום.

במוצאי־שבת הם ייפגשו לכנס מחזור. יוצאי סיירת "חרוב" של פיקוד המרכז: סיירת שהוקמה בסוף 1966 – בעקבות אחיותיה הבכירות שקר (פיקוד הדרום) ואגוז (הצפון) – לצורך פעילות ביטחון שוטף לאורך הגבול הארוך עם ירדן. את תהילתה קצרה לאחר מלחמת ששת הימים, בין השנים 1967 ל־1970. באותה תקופה התנהלה בגירות אחריותה של הסיירת – מטירת־צבי בצפון ועד עין־גדי בדרום, לאורך בקעת הירדן, באזורי ההר בשומרון וביהודה, ואף מזרחית לים המלח – מלחמת חורמה בעשרות חוליי ות מחבלים שחררו מגבול ירדן.

דרך ארץ המירדפים

המלחמה במחבלים, שהתנהלה כמעט ללא הפסק יום ולילה, נודעה אז בשם "מרדפים" וגורת הפעולה בשם "ארץ המירדפים". לראשונה מאז פורקה הסיירת, אחרי מלחמת יום הכיפורים, יתכנסו יוצאיה למפגש רעים והעלאת זכרונות, שיערך במוצ"ש בקאנטרי קלאב בהרצליה.

תא"ל מיל. יוסף קולר, חיום רכו הביטחון של מועצת יש"ע, היה מפקד הסיירת בשיא פעילותה – מינואר 1969 עד ספטמבר 1970. קולר תפס את מקומו של המג"ד הקודם, סא"ל צביקה עופר ו"ל, שנהרג ברצח 1968 במרדף בוואדי קלט. כשהגיע לסיירת מצא אותה על סף פירוק. "לקח לי כמעט חצי שנה לבנות אותה מחדש ולגבשה לכוח מקצועי לוחם המתחמה בסיוורים, מארבים, מירדפים, הליכה על עקבות, פשיטות מוטסות וימיות ועוד". את ימי הסיירת הוא זנר כפרק הקשה ביותר בשירותו הצבאי

תא"ל מיל. יוסף קולר, עם מפת הקרבות. צילום: יצחק אלהרר, "סקופ 80"

בצה"ל. "הבקעה היתה אז מרבר ציה. היו בה רק שני ישובים – מחולה וארגמן. התנאים הפיזיים בהם פעלנו היו בלתי נסבלים. חום אימים ויובש נוראי בקיץ, 45 מעלות בצל, וצל לא היה. השטח היה קלאסי לחדירות מחבלים – צמחיה עבותה לאורך הירדן, סרשים וסלעים, מצוקים תלולים ואדויות עמוקים, מערות ונקיקים המשמשים מסתור טבעי מצוץ. כל אלה הקשו עלינו את החיים". הבעיה החמורה ביותר, נזכר קולר, היתה המים. "לפני כל יציאה לפעולה היו הבנות מתיצבות בחרר האוכל ומכינות קלקרים מלאים בשקיות שתיה קרה. תוך כדי המירדף היו מטוקים מורידים לנו את השתיה ממש מעל לאפם של המחבלים". בתקופה בה פיקד על הסיירת. ביצעו אנשיו מאות מארבים והשתתפו בשירות מירד

קולר עצמו היה שותף לפעולות מסמרות שיער. "לילה אחד יצאנו לפשיטה אל שפך נהר הארנון, בגדה המזרחית של ים המלח, בתחום ממלכת ירדן. מירדף מודיעיני אמר כי באזור התמקמה חר" לייט מחבלים. יצאנו מאזור עין־גדי על סיפון "דבורים" של חיל" הים. במחצית הדרך ירדנו לארבע סירות גומי של חיל הים, עמם גמענו את שארית המרחק עד החוף".

עיניים מציצות מתוך הכוך

קולר ר20 מחייליו ירדו אל החוף, ובחטות החשיכה החלו לטפטט בשביל עינים צר במעלה הצוק התלול, שנשק למים. "כשהגענו סמוך לקצה, עצרתי את הכוח. אני ועוד שני חיילים טפסנו למע" לה. פתאום הבחנתי משמאלי, בוויית העין, בתנועה. ראיתי משהו לבן זו. אימצתי את עיני בחשיכה וראיתי במרחק של חצי מטר ממני עיניים מתבוננות בי מתוך כוך. הצצתי פנימה, ולהפתעתי הרבה היתה שם רמות חבושה כפיה. הושטתי יד, תפסתי את האיש בצוארו ומשכתי אותו החוצה. השכבתי אותו על הרצפה ומיששתי את נעליו. אלה היו נעלי פלדיום שאותם נהגו המחבלים לנעול". "הוא היה כזה קטן ורזה. בירו החזיק קלצ'ניקוב. התיישבתי

עליו, ולפתע רד לצווארו, ו מר למטה. ממ משני צידיו. נתתי פקודת: רת חיטל מסו כל מרוע לא והוא חשש ש להיהרג". הישגיה הר באמצעי לחים המארב חוליו רת בקבוק ש הצליחה התעז מפניה הופסקו רת לחסל 21 האשה טוהר הנש פעילותו של

מים ופשיטות בהם חוסלו עשרות מחבלים.

כונות של שנתיים רצופות

"היו ימים בהם התנהלו שני מירדפים ביום, ולעתים כרומנית. אני והסמג"ד שייקה ארו היינו מתחלקים בעבודה, וכל אחד היה מפקד על מירדף אחר. לעתים היה המירדף מתנהל כל היום, כלילה היינו משכיבים מארבים על גב ההר, וממשיכים במירדף למחרת. עברנו מטביב לשעון והיינו בכוננות מתמדת שנתיים רצופות. לעתים לא הספקנו לחזור לבסיס ולפרוק את הציוד, וכבר קיבלנו הורעה על חרירה נוספת – והנפ לשטח".

ככל שרכו המירדפים ועמם חיטולם של המתחילים, הלכה המר טיוואציה בקרב אנשי הסיידת וגבהה. קולר נזכר כי היו מפקדים וחילים שלא יצאו הביתה שבועות ארוכים. "זה אולי ישמע כגוד מה, אבל העונש הגדול ביותר שהייתי יכול להטיל על חייל היה לשלוח אותו הביתה בזמן שחבריו יצאו למירדף".

עלילותיה של הסיידת נשמעות לעתים כסיפורי אלף לילה ולילה. הסיפורים, חלקם אמיתיים וחלקם אגדות. כך למשל יודעים ותיקיה לספר על קצין שיצא באחד הלילות לעשות את צרכיו וחזר עם שבוי ירדני. מסתבר שאותו קצין שילשל את מכנסיו וכדי לא ללכלך את האקדח החזיקו בידו. ואז הופיע מולו מאי שם חייל ירדני. החייל המבוהל שראה קנה אקדח מופנה אליו הרים ידיו לאות כניעה. הקצין עשה את מה שעשה, והוביל את הירדני אחר כבוד לשבי.

תר של הסיירו
בפתחה יש
על כן מלסרוק
ראתה באזור
מתוכה משהי
והקשר בועז
נורמות הפעול
"לא היו א
עקרון מקודש
הוגן". כרי לה
אל גדר המער
שדה מוקשים
עו. קצין הנרו
את החמישה
מבוגרי אוניבו
ערכו שם מסי
רגליהם בשבי
בתפקידו
קולר על הנז
חריגים, אבל
אין בצה"ל ננ
לריווחים בתנ
לכל פרופוציו